

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 4. oktober 2023
Kontor: Straffuldbyrdeskontoret
Sagsbeh: Josefine Fyrstenberg
Sagsnr.: 2023-0049-0237
Dok.: 2967915

KOMMENTERET OVERSIGT

over

høringssvar om forslag til lov om ændring af lov om fuldbyrdelse af straf m.v.

(Afskæring af voldtægtsdømte personers mulighed for at afsone med fodlænke)

I. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 28. juni 2023 til den 18. august 2023 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Østre Landsret, Vestre Landsret, samtlige byretter, Aarhus Retshjælp, Aarhus Universitet – Juridisk Institut, Advokatnævnet, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Amnesty International, Danmarks Jurist- og Økonomforbund (DJØF), Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Regioner, Den Sociale Retshjælps Fond, Det Kriminalpræventive Råd, DIGNITY, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dommerforeningen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Folketingets Ombudsmand, Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Statsadvokater, Fængselsforbundet, HK Landsklubben Danmarks Domstole, HK Landsklubben Kriminalforsorgen, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, KL, Kriminalforsorgsforeningen, Københavns Retshjælp, Københavns Universitet – Det Juridiske Fakultet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater,

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Landsforeningen KRIM, Landsklubben af Socialrådgivere ansat i Kriminalforsorgen, Odense Retshjælp, Politidirektørforeningen, Politiforbundet i Danmark, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rådet for Socialt Udsatte, Socialstyrelsen, Syddansk Universitet – Juridisk Institut, Aarhus Retshjælp

Samme udkast til lovforslag har desuden i perioden fra den 22. august 2023 til den 5. september 2023 været sendt i høring hos Færøernes Hjemmestyre via Rigsombudsmanden på Færøerne.

II. Høringssvarene

1. Indledning

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra:

Amnesty International, Byretterne, Danske Advokater, Det Kriminalpræventive Råd, Dommerforeningen, Folketingets Ombudsmand, Foreningen Ord Mod Ord, Institut for Menneskerettigheder, KL, Manderådet, Politiforbundet, Rigsadvokaten, Rådet for Socialt Udsatte, Social- og Boligstyrelsen, Syddansk Universitet – Juridisk Institut og Vestre Landsret.

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringssvar.

Samtlige høringssvar er vedlagt. Justitsministeriets kommentarer til høringssvarene er anført i *kursiv*.

2. Generelt

Domstolsstyrelsen, KL, Politiforbundet, Rigsadvokaten, Rådet for Socialt Udsatte og Social- og Boligstyrelsen har ikke bemærkninger til lovforslaget.

Byretterne, Dommerforeningen, Folketingets Ombudsmand og Vestre Landsret ønsker ikke at udtale sig om lovforslaget.

Manderådet bemærker, at de ikke kan støtte op om lovforslaget, da det er rådets opfattelse, at regeringens politiske grundlag fra december 2022 ”Ansvar for Danmark” baserer sig på den retlige vildfarelse, at en person

der efter samtykkelovens vedtagelse er dømt for overtrædelse af straffelovens § 216, i alle situationer har begået en alvorlig forbrydelse.

Amnesty International støtter lovforslaget. Amnesty International anbefaler mere generelt, at Justitsministeriet efterser den faktiske strafflængde for voldtægtsdomme og undersøger, om brugen af lovgivningen sikrer retsfølelsen hos voldtægts ofre, når det kommer til strafflængden. Amnesty International anbefaler desuden, at der udbydes undervisning om voldtægts sager til de forskellige aktører i straffesagskæden.

3. Øvrige bemærkninger til udkastet til lovforslag

Det Kriminalpræventive Råd og Syddansk Universitet – Juridisk Institut henviser til Justitsministeriets effektevaluering af fodlænkeordningen fra 2011¹, der viser, at recidivrisikoen for unge under 25 år mindskes ved at afsone i hjemmet, både i forhold til den generelle recidivrisiko som risikoen for at begå grovere eller alvorligere kriminalitet.

Det Kriminalpræventive Råd bemærker videre, at der er en mangfoldighed inden for gruppen af gerningspersoner, der er dømt for voldtægt, og at afsoning med fodlænke derfor i visse tilfælde kan være et effektivt redskab til at forebygge ny kriminalitet. Det Kriminalpræventive Råd anbefaler, at det i de enkelte tilfælde, hvor det vurderes at være mest samfundsmæssigt hensigtsmæssigt, fortsat skal være muligt for visse voldtægtsdømte at afsone med fodlænke.

Syddansk Universitet – Juridisk Institut anbefaler på baggrund af ovennævnte effektevaluering og af individualpræventive grunde, at unge under 25 år, der er dømt for voldtægt, fortsat skal have mulighed for at afsone deres dom med fodlænke.

Danske Advokater bemærker, at mange voldtægtsdømte førstegangsovertrædere er unge mennesker, hvorfor der er en resocialiseringsudfordring, som man bør forholde sig til i det videre politiske arbejde.

Foreningen Ord Mod Ord bemærker, at det er væsentligt at tage hensyn til de individuelle omstændigheder i hver sag, ligesom det er af afgørende

¹ Tanja Tambour Jørgensen (2011): *Afsoning i hjemmet – en effektevaluering af fodlænkeordningen*. Justitsministeriet.

betydning, at straffen for voldtægtsdømte står i rimeligt forhold til forbrydelsen. Endelig bemærker foreningen, at Justitsministeriet ved at afskære voldtægtsdømtes mulighed for fodlænkeafsoning også gør det sværere for den voldtægtsdømte at blive rehabiliteret.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Justitsministeriets i lovbemærkningerne redegør for de hidtidige erfaringer med brugen af fodlænkeordningen overfor voldtægtsdømte personer samt for hensynsafvejningen af formålet med udkastet til lovforslag overfor modsatrettede hensyn og eksisterende regler.

Justitsministeriet bemærker indledningsvist, at voldtægt er en grov krænkelse af den seksuelle selvbestemmelsesret, der kan have langvarige og negative konsekvenser for forurettede. Som det fremgår af pkt. 2.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger er det derfor vigtigt, at afsoningsformen for personer, der er dømt for voldtægt, i højere grad afspejler forbrydelsens grove karakter.

Det kan i den forbindelse virke krænkende på forurettedes retsfølelse, at gerningspersonen får lov at afsones sin voldtægtsdom med fodlænke på bopælen. Derudover er det vigtigt, at forurettede kan føle sig tryk og vide sig sikker på, at der sættes hårdt og konsekvent ind over for gerningspersonen i voldtægtssager, uanset gerningspersonens alder og individuelle omstændigheder.

Justitsministeriet foreslår derfor at indføre en fodlænkeordning, hvor voldtægtsdømte personer uden undtagelse afskæres muligheden for at afsones med fodlænke. Justitsministeriet har på baggrund af hørings svarene ikke fundet anledning til at ændre dette.

III. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

I forhold til det udkast til lovforslag, der har været sendt i offentlig høring, indeholder det fremsendte lovforslag visse ændringer af sproglig og lovteknisk karakter.

Justitsministeriet har ligeledes tilpasset lovforslagets § 2, således at der af lovtæksten fremgår overgangsregler med tilfælde, hvor loven ikke vil finde anvendelse.